

AKO SPRÁVNE VYBERAŤ FILMY

Andreea Bratosin, asociácia One World Romania, Rumunsko

- > Výber katalógu
- > Kvalita a hlavná pointa
- > Typ premietacieho miesta
- > Cieľové publikum
- > Osobný vkus
- > Načasovanie (sezóna, prázdniny)
- > Hlavné spoločensko-politické otázky
- > Zhrnutie

Výber katalógu

KineDok vydáva každú sezónu katalóg filmov, ktorých kurátormi sú členovia organizačného tímu z príslušných partnerských krajín. Zástupca každej z nich navrhne dva najlepšie súčasné dokumenty z produkcie alebo koprodukcie svojej rodnej zeme. Pri výbere filmov sa prihliada najmä na kritériá ako kvalita filmu, rôznorodosť tém a spoločensko-politická angažovanosť. V rámci jedného roka si teda môžete vybrať z 12-16 dokumentov. Obsah filmového katalógu sa potom ešte prehodnocuje a následne sa posúva všetkým manažérom premietacích miest, aby mohli vo svojich priestoroch organizovať konkrétny program. Ľudia, resp. organizácie, ktoré premietajú filmy KineDoku, môžu byť rôzne – kultúrne asociácie, verejné inštitúcie, občianske skupiny alebo jednotlivci zo všetkých sfér života. Ich výber filmov ide vždy ruka v ruku s etickými či kultúrnymi hodnotami a s identitou premietacieho miesta. V ktoromkoľvek filme z ponuky KineDoku sa nájde spojitosť s vašou miestnou kultúrou. Pri výbere filmov, ktoré plánujete premietiť, by ste mali vziať do úvahy niekoľko kritérií:

Kvalita a hlavná pointa

Katalóg KineDoku obsahuje dokumenty umeleckej kvality pokrývajúce širokú škálu spoločenských a politických tém, napr. spravodlivosť, sloboda slova, zdravie a mentálne zdravie,

migrácia, inštitucionálna korupcia, starnutie a seniori v spoločnosti, zneužívanie a rodinné traumy, kolektívna trauma, menšiny, nerovnosť príležitostí, zmeny klímy a prostredia, a mnoho iných.

“Rozhodnutia o filmoch robíme s pomocou koordinátora KineDoku. V súčasnosti premietame kvôli politickej situácii v krajine viac gruzínskych filmov. Vo všeobecnosti vyberáme filmy zaujímavé pre odborníkov v oblasti umenia, fotografov, atď. Väčšinou vieme o voľných termínoch na premietania pár mesiacov vopred a týždeň predtým sa rozhodujeme, ktorý konkrétny film sa bude premietiť.”

Natalie

**CUBE IN CONTEXT,
GRUZÍNSKO**

<https://www.instagram.com/cubeincontext/?hl=cs>

Typ premietacieho miesta

Premietania musia byť prispôsobené typu lokality (vonkajšie alebo vnútorné priestory) a atmosfére, ktorú majú organizátori v úmysle vytvoriť. Napríklad mainstreamové, ľahšie filmy je vhodnejšie premietiť vonku, v baroch alebo krčmách, kým umelecké filmy pre kinofilov sa hodia skôr do múzeí, knižníc alebo galérií umenia. Koniec koncov, je na vás, čo chcete premietiť a pre aké publikum.

“Počas sezóny sa snažíme odpremietať všetky položky z katalógu. Chceme stihnúť čo najviac premietaní vonku, kým je pekné počasie, a komunitné priestory využívame len počas chladných jesenných a zimných mesiacov. Veľmi to ovplyvňuje plánovanie projekcií, keďže ľahšie filmy sú vyhradené pre vonkajšie premietania a náročnejšie filmy sa premietajú vnútri počas zimy.” (Zsuzsi Béres-Malter, AKE-Debrecín, Maďarsko)

Cieľové publikum: je veľmi dôležité identifikovať potenciálne publikum pre konkrétnu tému prezentovanú vo filme a pozvať dané publikum na premietanie. Na film, ktorý sa zaoberá postavením seniorov v spoločnosti, môžete pozvať napríklad členov centier pre seniorov a mimovládne organizácie, ktoré pracujú so staršími ľuďmi. Rôzni organizátori kladú rôzne ciele – niektorí si chcú vybudovať lojálnu a spoľahlivú komunitu pre dokumentárne filmy. Tí, čo takúto komunitu už majú alebo organizujú premietania pre špecifické skupiny, sa zas chcú zamerať na diskusie o prezentovaných témach a o tom, ako zasahujú do života komunity.

“Premietania väčšinou uskutočňujeme cca so štvortýždňovým odstupom. Zistili sme, že keď ich organizujeme častejšie, nefunguje to, a to hlavne kvôli časovej nedostupnosti členov nášho tímu. Niekedy to závisí aj od priestoru. Raz sme získali jeden priestor na 2 dni, zorganizovali sme teda 2 podujatia 2 dni po sebe, pričom sme zabezpečili, abysa neprekrývali s niečím iným. Mali spoločnú tému, takže to dopadlo super. Počas týždňa mávame premietania vnútri pravidelne o 19:00, čo je pre mesto Arad v pohode. Ľudia neostávajú v meste do neskorých hodín. Pozrú si film, pridajú sa na diskusiu a do desiatej večer sú doma. V lete premietame vonku podľa toho, kedy sa začína stmievať, vtedy ľudia ostanú aj dlhšie.”

Ioana

**ASOCIÁCIA CITIZENIT,
RUMUNSKO**

<https://www.citizenit.ro>

Osobný vkus

Ako organizátor kultúrnych podujatí si musíte vybudovať vlastný kurátorský náhľad. Zároveň však nesmiete zabúdať na to, že filmy premietate pre divákov, nie pre seba. Medzi vaším osobným vkusom a jasnou predstavou toho, čo by pozerali vaši diváci, musí byť rovnováha.

BUILD YOUR OWN CURATORIAL VISION

“Výber filmov je tvorivý proces, aj keď to tak možno nevyzerá. Keď si pozerám zoznam filmov v katalógu KineDoku, uvažujem takto – po prvé, ktoré témy sú najvhodnejšie pre toto mesto, po druhé, ktoré filmy sa hodia k iným podujatiam alebo festivalom, po tretie, ktoré filmy vypovedajú o súčasných svetových alebo miestnych otázkach, a po štvrté, ktorý film osloví to konkrétne publikum, ktoré do toho chceme zapojiť. A potom vezmem do úvahy svoje vlastné preferencie a tiež recenzie filmov (v tejto oblasti si robím hlbší prieskum). Potom môžem plánovať program tak 2-3 týždne vopred, hoci by som chcel mať plán hotový o niečo skôr a vytvoriť niečo ako KineDok sériu, mini festival alebo filmový klub. Ja viem, že môj výber je aj tak dosť subjektívny, ale robím, čo môžem.”

Simion

**PALÁC KULTÚRY,
RUMUNSKO**

<https://kinedok.net/ro/venue/palatul-culturii-bistrita>

Načasovanie (sezóna, prázdniny)

Isté dokumenty, resp. témy, môžu pritiahnúť väčší záujem, ak sa premietajú v konkrétnom ročnom období. Porozmýšľajte, ktoré filmy majú skôr letnú alebo zimnú atmosféru. Napríklad filmy o cestovaní, športe a rodinných vzťahoch sa hodia skôr k letu.

Hlavné spoločensko-politické otázky: skúste nadviazať spoluprácu s miestnymi organizáciami, ktoré riešia kritické otázky vo vašej krajine. Napríklad film o LGBTQ+ zaujme viac, ak sa bude premietiť počas festivalu PRIDE, alebo počas iného podujatia zameraného na queer skupiny. Film o rómskych komunitách môžete premietiť na Medzinárodný deň Rómov, atď. Nezabudnite, že niektoré témy sa v istých krajinách vnímajú politicky citlivo, buďte teda pripravení na ostrejšie ohlasy a vyhrotené diskusie s vašimi divákmi.

Zhrnutie

Každú sezónu KineDok vydáva katalóg 12-16 filmov. Z nich si miestni partneri vyberajú tie, ktoré chcú premietiť na zvolených miestach. Výber filmov ide vždy ruka v ruke s kultúrnymi hodnotami a s identitou premietacieho miesta.

Pri výbere filmov, ktoré plánujete premietiť, by ste mali vziať do úvahy niekoľko kritérií:

- **Kvalita a hlavná pointa filmu:** Katalóg KineDoku obsahuje dokumenty umeleckej kvality pokrývajúce širokú škálu spoločenských a politických tém.

- **Typ premietacieho miesta:** Premietania musia byť prispôsobené rôznym typom lokalít (vonkajšie alebo vnútorné priestory) a atmosfére, ktorú daná lokalita a organizátori dokážu vytvoriť.

- **Cieľové publikum:** Je dôležité identifikovať potenciálne publikum pre konkrétnu tému prezentovanú vo filme a pozvať dané publikum na premietanie.

- **Osobný vkus:** Medzi vašim osobným vkusom a jasnou predstavou toho, čo by pozerali vaši diváci, musí byť rovnováha.

- **Správne načasovanie (sezóna, prázdniny):** S určitými filmami alebo témami to dotiahnete ďalej, ak ich budete premietiť v istom ročnom období.

- **Pravidelné alebo ad hoc miestne kultúrne podujatia:** Vezmite do úvahy veľké miestne kultúrne podujatia, s ktorými by ste mohli spojiť svoje premietanie.

- **Hlavné spoločensko-politické otázky:** Máte možnosť spolupracovať aj s miestnymi organizáciami, ktoré sa sústreďujú na hlavné spoločensko-politické otázky vo vašej krajine.

FOTOGRAFIE:

Film stills (Apparatgeist; White on White)

Archive of our screening venues (Muzeul Amintirilor din Comunism Art Burg; Muzeul Cineastului Amator; Muzeul Literaturii Romane; Rezidenta Scena 9 – Bucharest Romania)